

Pretpostavka da životinje mogu iskusiti ljubav dugo je bila anatema psiholozima koji su ih proučavali. Smatralo se da se njome sentimentalnost stavlja ispred znanstvenih kriterija.

No ugledni psiholog za životinje, osnivač kinoloških znanosti na sveučilištu u Arizoni, tvrdi da je ljubav upravo nužna za razumijevanje onoga što je odnos između ljudi i njihovih najboljih prijatelja, pasa, učinilo jednim od najznačajnijih partnerstva među vrstama u povijesti.

Clive Wynne (59) počeo je proučavati pse prije dvadesetak godina i, poput svojih kolega vjerovao da im se pripisivanjem složenih emocija čini grijeh antropomorfizma, odnosno davanja nekih specifičnih ljudskih osobina životinjama. Sve dok ga gomila prikupljenih dokaza nije uvjerila u suprotno.

"Mislim da sam došao do točke kad sam počeo biti skeptičan prema vlastitom skepticizmu", kazao je u intervjuu za AFP u povodu izlaska knjige "Dog is Love: Why and How Your Dog Loves You" (Pas je ljubav: Zašto i kako vas vaš pas voli).

Znanost o psima u posljednja je dva desetljeća u velikom zamahu, a velik se dio koncentrira na pseću inteligenciju.

Wynne dio o inteligenciji ipak umanjuje. Golubovi mogu identificirati različite predmete u dvodimenzionalnim slikama, dupini su pokazali da razumiju gramatiku, pčele mogu drugim pčelama signalizirati lokaciju hrane. Sva ta postignuća psima su nepoznata.

Čak su i vukovi, pseći preci, poznati po svojoj okrutnosti i nezainteresiranosti za ljude, pokazali da su sposobni slijediti ljudske tragove.

Wynne zato predlaže promjenu paradigme i tvrdi da je pseća "hiperdruštvenost" ono što ih razlikuje od ostalih životinja.

Williamsov sindrom

Jedno od najzanimljivijih otkrića proizašlo je iz studije o oksitocinu, moždanoj kemikaliji koja učvršćuje emocionalnu vezu među ljudima, ali koja je, pokazuju novi dokazi, odgovorna i za odnos između ljudi i pasa.

Istraživanje japanskih znanstvenika upućuje na nagli porast razine oksitocina kada se ljudi i njihovi psi gledaju u oči, što je zrcalni efekt ranije utvrđen kod majki i njihovih beba.

Genetičarka s kalifornijskog sveučilišta UCLA Bridgett Von Holdt prije deset je godina došla do iznenađujućeg otkrića - psi imaju mutaciju gena odgovornog za Williamsov sindrom u ljudi, što je stanje koje karakteriziraju intelektualna ograničenost i iznimna društvenost.

Vitalna stvar za pse, kao i za ljude s Williamsonim sindromom, želja je da stvore blisku povezanost, tople osobne odnose - da vole i budu voljeni, rekao je Wynne.

Mnoge jasnije slike o psima proizašle su iz novih bihevioralnih testova. U jednom od njih, psiholozi su pustili pse u kuću i postavili zdjelicu s hranom na jednaku udaljenost od vlasnika. I

ustanovili da su u velikoj većini slučajeva psi prvo prišli vlasniku.

Njihova ljubav ne očituje se samo prema ljudima. Farmer koji je započeo uzgajati štenad među kolonijom pingvina na malenome australskom otoku, uspio je na taj način te velike ptice spasiti od prepada lisica koje su ih prethodno godinama lovile. Eksperiment je bio toliko uspješan da je o suživotu pasa i pingvina godine 2015. snimljen igrani film.

'All you need is love'

Wyne smatra da će idući korak o znanosti o psima proizaći iz genetike koja će pridonijeti pojašnjenju tajanstvenog procesa pripitomljenja pasa prije najmanje 14 tisuća godina.

On je zagovornik teorije po kojoj su se preteče drevnih pasa najprije počele vrzmati oko ljudskih odlagališta smeća, polako se integrirajući među ljude prije nego što je zajedničkim odlascima u lov uspostavljeno trajno partnerstvo kakvo poznajemo danas.

Napredak u sekvencioniranju drevnih DNK omogućit će znanstvenicima da otkriju kada se zbila ključna mutacija gena koji kontrolira Williamsov sindrom. Wynne nagađa da se to zbilo prije 8000 do 10.000 godina, na kraju posljednjega ledenog doba, kad su ljudi počeli redovito loviti s psima. Dodaje da bi to otkriće bilo važno i za dobrobit pasa.

To znači da bi se mogle odbaciti brutalne metode dresiranja, utemeljene na boli, poput ogrlica davilica. Demistificirala bi se i teorija "dominacije" što je populariziraju slavni treneri koji traže da se vlasnici pasa ponašaju kao "vođe čopora"

"Vaš pas želi samo da mu pokažete put", kaže Wynne. A to znači i pronalaženje vremena za ispunjenje njihovih socijalnih potreba umjesto da ih se ostavlja same veći dio dana. "Naši psi nam daju mnogo, a zauzvrat traže malo", rekao je.

"Ne trebate kupovati sve te skupe igrčke i poslastice i tko zna što još...", dodaje. "Oni samo trebaju naše društvo, oni jednostavno trebaju svoje ljude".

(Hina)

Što pse čini posebnima? Znanstvenici kažu - ljubav

Kategorija: MAGAZINAžurirano: Petak, 21 Veljača 2020 08:44

Objavljeno: Petak, 21 Veljača 2020 08:44

